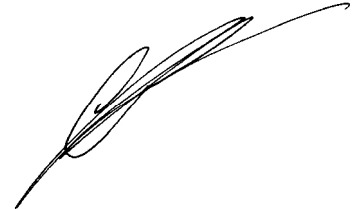

**ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**

САМУСЬ ЄВГЕН ВІКТОРОВИЧ

УДК 342.95:351.741(477)

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ФУНКЦІЙ
ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОРГАНАМИ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ**

Спеціальність 12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Київ – 2018

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Державному науково-дослідному інституті Міністерства внутрішніх справ України.

Науковий керівник – кандидат юридичних наук
СМЕРНИЦЬКИЙ Дем'ян Вікторович,
Державний науково-дослідний інститут
Міністерства внутрішніх справ України,
заступник директора інституту.

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, професор
КОНСТАНТИНОВ Сергій Федорович,
Національна академія внутрішніх справ,
завідувач кафедри адміністративної діяльності;

кандидат юридичних наук
ТИЛЬЧИК В'ячеслав В'ячеславович,
Національний університет державної фіскальної
служби України, доцент кафедри адміністративного
права і процесу та митної безпеки.

Захист відбудеться 30 листопада 2018 року о 12⁰⁰ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.732.01 Державного науково-дослідного інституту Міністерства внутрішніх справ України за адресою: 01011, м. Київ, пров. Євгена Гуцала, 4а.

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Державного науково-дослідного інституту Міністерства внутрішніх справ України за адресою: 01011, м. Київ, пров. Євгена Гуцала, 4а.

Автореферат розіслано 27 жовтня 2018 року.

**Учений секретар
спеціалізованої вченої ради**

Т.А. Плугатар

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дисертаційного дослідження обумовлена як соціальною значущістю інституту технічного регулювання (правового регулювання відносин у сфері визначення та виконання обов'язкових вимог до характеристик продукції або пов'язаних з ними процесів та методів виробництва, а також перевірки їх додержання шляхом оцінки відповідності та/або державного ринкового нагляду і контролю нехарчової продукції чи інших видів державного нагляду (контролю), котре здійснюють органи системи МВС України, так і широким колом повноважень, що їх реалізують працівники та органи системи МВС України задля забезпечення ефективного здійснення технічного регулювання, яке відповідало б встановленим законодавством вимогам, у тому числі європейським стандартам та міжнародним нормам.

Положенням про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878, до функцій органів системи МВС України віднесено, з-поміж іншого, такі як: участь у стандартизації, метрологічному забезпеченні, підтвердженні відповідності встановленим вимогам продукції спеціального призначення (робіт, послуг), що надходить до МВС, а також участь у формуванні державної політики у сфері технічного регулювання та стандартизації, забезпеченні розроблення технічних регламентів, державних стандартів, технічних умов та інших нормативно-правових актів.

Для виконання цих функцій органами системи МВС України створюються або уповноважуються спеціальні підрозділи для здійснення технічного регулювання. При цьому перед системою МВС України постали нові важливі завдання в цій сфері, обумовлені зобов'язаннями, взятими на себе Україною у зв'язку з підписанням Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, Угоди про технічні бар'єри в торгівлі та імплементацією інших міжнародних договорів. Ці завдання також визначені в Указі Президента України «Про затвердження Річної національної програми під егідою Комісії Україна–НАТО на 2017 рік», а також рядом концепцій та стратегій реформування системи МВС України, адаптації технічних стандартів та регламентів до європейських та міжнародних вимог.

У зв'язку з цим необхідно констатувати, що дослідження адміністративно-правових засад діяльності системи МВС України у здійсненні функцій технічного регулювання, виокремлення та аналіз проблем у законодавчому регулюванні такої діяльності, а також у застосуванні норм чинного законодавства в цій сфері набуває дедалі більшого науково-теоретичного та практичного значення, оскільки наразі триває процес приведення національних технічних стандартів та регламентів у відповідність до міжнародних норм.

Однак незважаючи на беззаперечну актуальність наукових досліджень у цій сфері, робіт, присвячених зазначеній проблематиці, майже немає. Зазначене, у свою чергу, пов'язане з новизною більшості елементів цього інституту, що обумовлено оновленням більшості актів законодавства в цій сфері (прийняття

нового Закону «Про Національну поліцію», Положення про МВС України та ін.), а також реформуванням системи МВС України. Деякі питання зазначеної проблеми розглядалися у дисертаціях: С.М. Орехова «Адміністративно-правове регулювання в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації» (2011), К.Б. Починок «Адміністративно-правове забезпечення стандартизації та сертифікації в Україні» (2012), В.Ю. Волкова «Адміністративно-правове регулювання в галузі стандартизації та сертифікації» (2013). Водночас низка питань, пов'язаних із діяльністю органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання, залишаються невирішеними. Беручи до уваги обумовлену вище актуальність цієї теми, її наукове дослідження є нагально необхідним та важливим.

Науково-теоретичне підґрунтя дисертації склав доробок таких вітчизняних та зарубіжних науковців, як Д.М. Бахрах, Н.А. Берлач, Ю.П. Битяк, В.Т. Білоус, М.Г. Вербенський, В.О. Заросило, Р.А. Калюжний, С.В. Ківалов, Ю.М. Козлов, С.Ф. Константінов, О.Є. Користін, М.І. Корнієнко, М.В. Кравчук, В.О. Криволапчук, В.В. Маліков, В.І. Малюга, М.Д. Мартинов А.Ф. Мельник, М.І. Мичко, О.Ю. Оболенський, Д.В. Олійник, А.В. Панчишин, О.В. Петришин, В.П. Пилипишин, Т.О. Проценко, О.Ю. Салманова, Н.П. Свиридюк, Є.В. Сергієнко, Г.П. Ситник, Д.В. Смерницький, В.В. Тильчик, С.В. Шестаков, та багатьох інших.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до Плану науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт Державного науково-дослідного інституту МВС України за темами: «Розроблення проекту Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту піротехнічних виробів» (державний реєстраційний номер 0117U000197), «Розроблення групи стандартів на піротехнічні вироби» (державний реєстраційний номер 0114U000744), «Розроблення 2-х національних стандартів на бронезилети» (державний реєстраційний номер 0114U000745), «Розроблення 2-х національних стандартів на шоломи захисні» (державний реєстраційний номер 0114U000746), «Розроблення групи національних стандартів на холодну зброю» (державний реєстраційний номер 0114U000747), «Розроблення групи національних стандартів на засоби активної оборони» (державний реєстраційний номер 0114U000743), а також відповідно до Плану діяльності МВС з підготовки проектів регуляторних актів на 2018 рік (наказ МВС України від 15.12.2017 № 1036), Програми робіт з національної стандартизації на 2018 рік (наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 20.02.2018 № 47) та Плану розроблення технічних регламентів на 2018–2019 роки (наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 15.02.2018 № 196).

Мета і завдання дослідження. Мета дисертації полягає в тому, щоб на основі аналізу чинного законодавства України й відповідних підзаконних нормативно-правових актів, узагальнення практики їх реалізації розкрити зміст та особливості адміністративно-правових засад діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання, розробити науково

обґрунтовані пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства в зазначеній сфері.

Для досягнення обраної мети дослідження сформовано такі *завдання*:

- розкрити сутність, поняття та особливості технічного регулювання як однієї з функцій органів системи МВС України;
- здійснити аналіз адміністративно-правового статусу органів системи МВС, уповноважених на здійснення функцій технічного регулювання;
- охарактеризувати сучасний стан адміністративно-правового регулювання діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання;
- визначити предмет діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання;
- з'ясувати мету та завдання здійснення функцій з технічного регулювання органами системи МВС України;
- розкрити зміст діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання;
- проаналізувати адміністративно-правові принципи та гарантії діяльності органів системи МВС України при здійсненні функцій технічного регулювання;
- визначити напрями розвитку адміністративно-правового статусу органів системи МВС України у сфері здійснення функцій технічного регулювання;
- обґрунтувати засоби підвищення ефективності діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання;
- розробити рекомендації щодо вдосконалення адміністративно-правового законодавства у сфері регулювання діяльності органів системи МВС України у здійсненні функцій технічного регулювання.

Об'єктом дослідження є адміністративно-правові відносини, що виникають під час здійснення органами системи МВС України функцій технічного регулювання.

Предметом дослідження є адміністративно-правові засади здійснення функцій технічного регулювання органами системи МВС України.

Методи дисертаційного дослідження. Методологічною основою дослідження є як загальнонаукові, так і спеціальні методи, застосування яких обумовлюється системним підходом, що дало можливість досліджувати проблеми в єдності їх соціального змісту і юридичної форми.

Під час розв'язання поставлених завдань застосовувалися такі спеціальні методи дослідження, як: гносеологічний метод (підрозділи 1.1, 1.2 та 2.1), порівняльно-правовий (підрозділ 1.3), аналітичний метод (підрозділи 3.1–3.3), структурно-функціональний (підрозділи 2.2–2.3), статистичний (підрозділи 2.4 та 3.3), індуктивний метод (підрозділи 3.1–3.3).

Гносеологічний метод дослідження дозволив визначити основні поняття та терміни, що застосовуються у процесі розкриття змісту проблеми адміністративно-правового забезпечення виконання органами системи МВС України функцій технічного регулювання, тобто для вироблення понятійно-категоріального апарата. Порівняльно-правовий метод покладено в основу аналізу законодавства в

досліджуваній сфері в Україні, а також компаративного аналізу відповідних норм вітчизняного та європейського права. Аналітичний метод надав можливість установити необхідність удосконалення змісту та процедури технічного регулювання як однієї із функцій органів системи МВС України. Структурно-функціональний аналіз дозволив визначити відповідність нормативно-правових актів у сфері технічного регулювання, що здійснюється органами системи МВС України, реальним суспільним відносинам у цій сфері. Метод статистичного аналізу було використано під час роботи з офіційно-статистичними матеріалами, звітами органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання. Використання індуктивного методу, сукупності отриманих та розглянутих даних дозволяє підтвердити висновок про необхідність вдосконалення деяких положень законодавства у сфері адміністративно-правового регулювання реалізації органами системи МВС України функцій технічного регулювання, зокрема, Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» та ін., що сприятиме підвищенню ефективності технічного регулювання як однієї з функцій органів системи МВС України.

Науково-теоретичне підґрунтя для виконання дисертації склали наукові праці фахівців у галузі філософії, загальної теорії держави і права, теорії управління та адміністративного права, інших галузевих правових наук, у тому числі зарубіжних.

Положення та висновки дисертації ґрунтуються на нормах Конституції України, законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів, які визначають адміністративно-правові засади діяльності органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання.

Інформаційну та емпіричну основу дослідження становлять узагальнення практичної діяльності органів системи МВС України, які уповноважені здійснювати функції технічного регулювання, політико-правова публіцистика, довідкові видання, статистичні матеріали.

Наукова новизна отриманих результатів визначається тим, що дисертація є однією з перших спроб, у якій комплексно, з використанням сучасних методів пізнання, урахуванням новітніх досягнень науки адміністративного права, досліджено специфіку та зміст адміністративно-правових засад діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання, а також розроблено науково обґрунтовані пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення вітчизняного законодавства в зазначеній сфері. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень та висновків, зокрема:

вперше:

– надано авторське визначення категорії технічного регулювання як однієї із функцій системи МВС України, під котрою пропонується розуміти регламентований актами адміністративного законодавства напрям діяльності відповідних органів, який реалізується шляхом їх участі у стандартизації, розробці та впровадженні технічних регламентів, а також здійсненні оцінки відповідності в різних формах та за допомогою визначених методів;

– окреслено предметну сферу технічного регулювання системи МВС України, яку розмежовано залежно від форми здійснення такого регулювання: 1) предметом розробки технічних регламентів є безпечність та функціональність піротехнічних виробів; 2) предметом стандартизації та оцінки відповідності можуть бути безпечність і функціональність мисливської та спортивної зброї, боєприпасів до неї, спеціальних технічних засобів, спеціального автотранспорту, форменого одягу та інших засобів, що використовуються в діяльності системи МВС України;

– запропоновано надати повноваження органам системи МВС України у сфері реалізації функцій технічного регулювання, зокрема, у ст. 255 КУпАП наділити органи Національної поліції правом складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 167 та ст. 172-1 (стосовно виробів, щодо яких органи системи МВС України є суб'єктами технічного регулювання); узгодити сферу технічного регулювання МВС України, визначену Постановою Кабінету Міністрів України № 1057, з Положенням про Технічний комітет «Продукція спеціального призначення»;

– на підставі аналізу діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання та з метою підвищення ефективності організації роботи в цій сфері запропоновано розробити відомчу Інструкцію про організацію діяльності щодо реалізації функцій технічного регулювання органами системи МВС України, у якій слід визначити: 1) мету та завдання реалізації функцій технічного регулювання органами системи МВС України; 2) систему органів системи МВС України, на які покладається реалізація відповідних функцій; 3) систему функцій, що складають зміст діяльності з технічного регулювання органів системи МВС України; 4) засади взаємодії органів системи МВС України у сфері технічного регулювання; 5) організацію інформаційного та науково-методичного забезпечення відповідної діяльності; 6) організацію фінансового та матеріально-технічного забезпечення; 7) систему критеріїв оцінки ефективності реалізації функцій технічного регулювання органами системи МВС України;

удосконалено:

– поняття «адміністративно-правовий статус органів системи МВС України, уповноважених на здійснення функцій технічного регулювання»;

– визначення особливостей технічного регулювання як однієї із функцій системи МВС, до яких віднесено те, що: 1) метою її здійснення є забезпечення якості, визначення та дотримання інших функціональних характеристик до виробів, які віднесені законодавством України до предмета технічного регулювання МВС; 2) органи системи МВС при виконанні цієї функції реалізують повноваження в різних правовідносинах, зокрема, адміністративно-правових, науково-технічних, інформаційно-аналітичних тощо, тобто мають відповідний цим правовідносинам правовий статус; 3) органи системи МВС наділяються повноваженнями як під час розробки та впровадження технічних регламентів, так і під час оцінки відповідності, тобто водночас виступають органами формування та реалізації державної політики у сфері технічного регулювання тощо;

– науковий підхід до класифікації органів системи МВС України, уповноважених на здійснення технічного регулювання, до переліку яких включено такі, що: 1) залучені до формування державної політики у сфері технічного регулювання; 2) беруть участь у стандартизації та розробленні технічних регламентів виробів, які становлять предмет технічного регулювання МВС України; 3) організують і здійснюють перевірку дотримання відповідними суб'єктами положень технічних регламентів (Державна служба України з надзвичайних ситуацій тощо);

– систему функцій у сфері технічного регулювання, які запропоновано поділити на три групи: 1) формування державної політики у сфері технічного регулювання; 2) визначення, наукове обґрунтування та розробка технічних характеристик до виробів, які є предметом технічного регулювання органів системи МВС України, з наступним їх закріпленням у технічних регламентах; 3) оцінювання відповідності, тобто перевірка дотримання вимог, визначених технічними регламентами, суб'єктами господарювання та іншими особами;

– наукове розуміння мети виконання органами системи МВС України функцій з технічного регулювання;

– систематизацію завдань виконання функцій із технічного регулювання органами системи МВС України;

– підхід до розкриття змісту діяльності органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання як різновиду державно-управлінської діяльності, котрий складають такі види дій: 1) участь органів системи МВС України у формуванні єдиної державної політики у сфері технічного регулювання; 2) управління та організація здійснення органами системи МВС України функцій технічного регулювання; 3) проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт у сфері розроблення виробів, щодо яких органи системи МВС України є суб'єктами технічного регулювання або які використовуються у діяльності цих органів тощо;

– класифікацію принципів здійснення органами системи МВС України функцій із технічного регулювання, які запропоновано об'єднати в ряд груп залежно від спрямованості їх впливу: 1) конституційні принципи, на яких ґрунтується будь-яка діяльність у сфері державного управління, у тому числі технічного регулювання; 2) організаційно-процедурні принципи, які визначають спосіб організації відповідної діяльності; 3) функціональні принципи, на яких ґрунтується власне діяльність з технічного регулювання; 4) спеціально-галузеві принципи, що характеризують особливості реалізації функцій технічного регулювання саме органами системи МВС України;

– систематизацію гарантій дотримання режиму законності органами системи МВС України при виконанні функцій технічного регулювання;

дістали подальшого розвитку:

– обґрунтування необхідності віднесення до засобів підвищення ефективності управління діяльністю органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання, таких як: 1) удосконалення

системи підготовки керівних кадрів з урахуванням спеціалізації й набуття практичного досвіду щодо управління діяльністю щодо реалізації функцій технічного регулювання; 2) створення у структурі МВС України Департаменту технічного регулювання як підрозділу, що здійснюватиме координацію, організацію та управління діяльністю органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання; 3) унесення змін та доповнень до Положення про МВС України, зокрема, у частині визначення функцій щодо координації та управління сферою технічного регулювання органами системи МВС України;

– рекомендації щодо визначення засобів підвищення ефективності взаємодії органів системи МВС України між собою та з іншими органами у сфері реалізації функцій технічного регулювання, зокрема, шляхом: 1) визначення в окремій статті Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» порядку взаємодії суб'єктів технічного регулювання, зокрема, у таких формах як обмін інформацією, створення спільних робочих груп з метою розроблення технічних стандартів у відповідних сферах, проведення нарад, семінарів та конференцій тощо; 2) розроблення Інструкції з організації взаємодії органів системи МВС України з іншими суб'єктами технічного регулювання, у якій визначити мету та форми відповідної взаємодії, покласти на МВС України функції щодо забезпечення організації такої взаємодії, закріпити напрями та процедуру її здійснення тощо;

– пропозиції з удосконалення адміністративного законодавства в сфері регулювання повноважень органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання, зокрема, унесенням таких змін та доповнень до низки актів: 1) Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» доповнити статтею 3-1 «Засади державної політики у сфері технічного регулювання»; у ч. 4 ст. 9 уточнити форму актів, якими затверджуються технічні регламенти; 2) у Положенні про Міністерство внутрішніх справ України визначити додаткові функції МВС України у сфері технічного регулювання; 3) Положення про технічний комітет стандартизації ТК «Продукція спеціального призначення» доповнити розділом 9 «Фінансування та матеріально-технічне забезпечення діяльності Технічного комітету стандартизації», у якому визначити джерела фінансування та матеріально-технічну базу діяльності відповідного комітету.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес, зокрема, у:

– науково-дослідній сфері – основні положення та висновки дисертації можуть бути основою для подальшого розроблення теоретико-правових питань адміністративної діяльності органів системи МВС України (акт впровадження від 26.02.2018);

– правотворчості – висновки, пропозиції та рекомендації, сформульовані в дисертації, можуть бути використані для підготовки й уточнення ряду законодавчих та підзаконних актів з питань технічного регулювання (акт впровадження від 10.01.2018);

– правозастосовній діяльності – використання одержаних результатів дозволить підвищити ефективність реалізації функцій технічного регулювання органами системи МВС України;

– навчальному процесі – положення та висновки дисертації можуть бути використані при підготовці навчально-методичних комплексів з дисциплін: «Адміністративне право», «Адміністративна діяльність», «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції» тощо.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження виконано здобувачем самостійно. Всі сформульовані у ньому висновки і рекомендації ґрунтуються на особистих дослідженнях автора.

Апробація результатів дисертації. Підсумки розробки проблеми в цілому, окремі її аспекти, одержані узагальнення і висновки були оприлюднені дисертантом на міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, зокрема, на: Міжнародній науково-практичній конференції «Новітні тенденції сучасної юридичної науки» (Дніпро, 1–2 грудня 2017 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми реформування системи законодавства України» (Запоріжжя, 26–27 січня 2018 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України» (Львів, 26–27 січня 2018 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Держава і право в умовах глобалізації: реалії та перспективи» (Дніпро, 2–3 лютого 2018 р.).

Публікації. Основні теоретичні та практичні положення дисертації викладено в 10 наукових працях, з яких: 5 – статті, опубліковані у наукових виданнях України, визнаних фаховими з юридичних наук; 1 – стаття опублікована у науковому виданні іноземної держави; 4 – тези доповідей і повідомлень на міжнародних науково-практичних конференціях.

Структура роботи зумовлена метою й завданнями дослідження і складається із анотації, вступу, трьох розділів, які містять 10 підрозділів, висновків, списку використаних джерел (208 найменувань) та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 236 сторінок, із яких 196 сторінок – основний текст.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **Вступі** обґрунтовано актуальність теми дослідження, стан наукової розробленості проблеми, указано на зв'язок роботи з напрямками наукових досліджень, визначено мету й завдання дослідження, його об'єкт, предмет, охарактеризовано використані методи, висвітлено наукову новизну роботи, її значення у практичній, науково-дослідній та навчально-науковій діяльності, наведено дані про апробацію і публікацію результатів дослідження, відображено структуру дисертації.

Розділ 1 «Теоретико-методологічні засади адміністративно-правового забезпечення здійснення функцій технічного регулювання органами системи МВС України» складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 1.1 «Поняття та особливості технічного регулювання як однієї із функцій органів системи МВС України» сформульовано авторське визначення поняття технічного регулювання як однієї із функцій органів системи МВС України.

Обґрунтовано, що технічне регулювання належить до особливих видів правового регулювання, у зв'язку з чим порядок його здійснення, об'єкти та предмет такого регулювання, суб'єкти виконання функцій з технічного регулювання та інші питання у цій сфері визначаються у спеціальних законодавчих актах.

До особливостей технічного регулювання як однієї із функцій органів системи МВС віднесено те, що: 1) метою його здійснення є забезпечення якості, визначення та дотримання вимог щодо інших функціональних характеристик до виробів, які віднесені законодавством України до предмета технічного регулювання МВС; 2) органи системи МВС України під час виконання цієї функції реалізують повноваження в різних правовідносинах, зокрема, адміністративно-правових, науково-технічних, інформаційно-аналітичних тощо; 3) органи системи МВС наділяються повноваженнями технічного регулювання як під час розробки та упровадження технічних регламентів, так і під час оцінювання відповідності, водночас вони виступають органами формування та реалізації державної політики в цій сфері тощо.

Підрозділ 1.2 «Адміністративно-правовий статус органів системи МВС, уповноважених на здійснення функцій технічного регулювання» присвячений дослідженню адміністративно-правового статусу органів системи МВС України, які уповноважені здійснювати функції технічного регулювання, та розкрито цільовий, структурно-організаційний та компетенційний блоки.

Обґрунтовано, що технічне регулювання як одна із функцій державного управління характеризується тим, що воно: 1) виступає різновидом нормотворчості як одного з основних напрямів державної діяльності; 2) здійснюється спеціально-уповноваженими органами державної (публічної) влади; 3) реалізується за допомогою спеціального державно-управлінського механізму, у основу якого покладено форми та методи державного управління, принципи та гарантії реалізації державними органами управлінських повноважень у сфері технічного регулювання тощо.

У підрозділі 1.3 «Сучасний стан адміністративно-правового забезпечення діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання» обґрунтовано, що сучасний стан адміністративно-правового забезпечення діяльності органів системи МВС України щодо виконання функцій технічного регулювання характеризується дією значною кількістю актів у цій сфері, їх певною неупорядкованістю та неузгодженістю. Також виявлено, що суттєвим недоліком поточного стану адміністративно-правового регулювання у досліджуваній сфері є відсутність єдиного відомчого акта МВС України, у якому детально регламентується виконання органами системи МВС України функцій технічного регулювання.

Під адміністративно-правовим забезпеченням здійснення органами системи МВС України функцій технічного регулювання запропоновано розуміти діяльність державних органів, інших уповноважених суб'єктів (громадських організацій та ін.), яка спрямована на упорядкування суспільних правовідносин, що виникають у процесі здійснення відповідних функцій органами системи МВС України, створення належних організаційних, інституційних та інших умов для ефективної реалізації цими органами повноважень у сфері технічного регулювання.

Розділ 2 «Адміністративно-правовий механізм реалізації функцій технічного регулювання органів системи МВС України» містить чотири підрозділи.

У підрозділі 2.1 «Предмет технічного регулювання органами системи МВС України» предмет технічного регулювання органів системи МВС України визначено як регламентовані актами адміністративного законодавства правовідносини, що виникають у процесі здійснення стандартизації, розробки технічних регламентів, прийняття або затвердження таких регламентів, а також оцінювання відповідності засобів, що використовуються в діяльності МВС України або щодо яких система МВС визнана законодавством суб'єктом технічного регулювання.

Доведено, що предметом розробки технічних регламентів є безпечність та функціональність піротехнічних виробів; предметом стандартизації та оцінки відповідності можуть бути безпечність та функціональність мисливської та спортивної зброї, боєприпасів до неї, спеціальних технічних засобів, спеціального автотранспорту, форменого одягу та інших засобів, що використовуються в діяльності системи МВС України. Зокрема, перевірки підлягають їх комплектація, сумісність складових елементів, стійкість до пошкоджень хімічного, механічного та іншого характеру, відповідність встановленим розмірам та габаритам тощо.

У підрозділі 2.2 «Мета та завдання здійснення функцій з технічного регулювання органами системи МВС України» доведено, що технічне регулювання, виступаючи об'єктом адміністративно-правового регулювання та різновидом державно-управлінської діяльності, одним із суб'єктів здійснення якої визначені органи системи МВС України, має заздалегідь встановлену мету та завдання, які знаходять своє втілення в положеннях актів адміністративного законодавства.

Аргументовано, що забезпечення публічного порядку та публічної безпеки у процесі реалізації функцій технічного регулювання полягає в: 1) попередженні руйнівної дії вибухонебезпечних та інших об'єктів, у процесі їх експлуатації як громадянами, іншими фізичними та юридичними особами, так і органами та посадовими особами МВС України; 2) недопущенні виходу на відкритий ринок небезпечних для життя та здоров'я людини піротехнічних виробів та інших об'єктів, щодо яких органи системи МВС України визначені суб'єктами технічного регулювання; 3) припиненні адміністративних правопорушень та злочинів у сфері порушення правил та процедур технічного регулювання тощо.

Установлено, що головна мета та завдання діяльності органів системи МВС України у сфері технічного регулювання полягають у забезпеченні безпечності та функціональності піротехнічних виробів, індивідуальних засобів захисту, окремих видів зброї (мисливської, спортивної тощо) та боєприпасів до неї, спеціального автотранспорту, спеціальних технічних та інших засобів, щодо яких органи системи МВС України визначені суб'єктом технічного регулювання.

Підрозділ 2.3 «Зміст діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання» присвячений розкриттю змісту діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання.

У роботі встановлено, що зміст діяльності з реалізації функцій технічного регулювання органами системи МВС України як виду правового регулювання складає ряд елементів: суб'єкти здійснення відповідної діяльності (органи системи МВС України); об'єкти та предмет такої діяльності (піротехнічні вироби, засоби індивідуального захисту, спецтранспорт, спеціальні технічні засоби тощо); правовідносини, що складаються у процесі виконання відповідних функцій (адміністративно-правові, господарсько-правові, фінансово-правові тощо); права та обов'язки суб'єктів таких правовідносин; адміністративно-правові засоби (розробка технічних регламентів, здійснення оцінки відповідності тощо).

У підрозділі 2.4 «Адміністративно-правові принципи та гарантії діяльності органів системи МВС України під час здійснення функцій технічного регулювання» визначено, що принципи реалізації функцій технічного регулювання органами системи МВС України можна визначити, як систему керівних ідей та основоположних засад, на яких базується діяльність відповідних органів у сфері технічного регулювання й які відображають найбільш важливі ціннісні установки, що характеризують таку діяльність з позицій справедливості, моральності та соціальної орієнтованості.

Принципи здійснення органами системи МВС України функцій з технічного регулювання об'єднано в ряд груп залежно від спрямованості їх впливу: 1) конституційні принципи, на яких ґрунтується будь-яка діяльність у сфері державного управління, у тому числі технічного регулювання; 2) організаційно-процедурні принципи, які визначають спосіб організації відповідної діяльності; 3) функціональні принципи, на яких базується власне діяльність з технічного регулювання; 4) спеціально-галузеві принципи, які характеризують особливості реалізації функцій технічного регулювання саме органами системи МВС України.

Аргументовано, що гарантії, які забезпечують безперешкодне й ефективне виконання функцій технічного регулювання органами системи МВС України виокремлюються у три групи: 1) юридичні гарантії: законодавче закріплення системи повноважень (у тому числі щодо застосування заходів державного примусу) службових та посадових осіб органів МВС України у сфері технічного регулювання тощо; 2) організаційно-правові гарантії: гарантування

неупередженого прийняття національних стандартів та кодексів ustalеної практики на засадах консенсусу; відкритість інформації, що міститься у технічних регламентах тощо.

Розділ 3 «Удосконалення адміністративно-правових засад діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання» складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 3.1 «Напрями розвитку адміністративно-правового статусу органів системи МВС України у сфері здійснення функцій технічного регулювання» визначено напрями розвитку адміністративно-правового статусу органів системи МВС України в досліджуваній сфері та, зважаючи на виділені в попередніх підрозділах цільовий, структурно-організаційний та компетенційний блоки, наголошено на потребі подальшого розвитку структурних елементів цього статусу шляхом розширення та уточнення мети, завдань, організаційної структури та компетенції системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання.

Розроблено пропозиції щодо напрямів розвитку адміністративно-правового статусу органів системи МВС України у сфері реалізації функцій технічного регулювання щодо: 1) уточнення мети та завдань реалізації функцій технічного регулювання шляхом внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України «Про визначення сфер діяльності, в яких центральні органи виконавчої влади здійснюють функції технічного регулювання», де пропонуємо слова «охорона громадського порядку, забезпечення громадської безпеки» замінити на «охорона публічного порядку, забезпечення публічної безпеки»; 2) розмежування повноважень між різними органами та структурами системи МВС України, зокрема, шляхом уточнення відповідних повноважень у статтях 6, 7 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» (у ст. 6 слова «координує діяльність з розроблення та перегляду технічних регламентів і процедур оцінки відповідності» змінити на «формує та забезпечує реалізацію державної політики у сфері технічного регулювання»; ст. 7 доповнити словами «бере участь у розробленні та перегляді технічних регламентів і процедури оцінки відповідності у визначених сферах діяльності»); 3) розширення повноважень органів системи МВС України у сфері реалізації функцій технічного регулювання, зокрема, у ст. 255 КУпАП наділити органи внутрішніх справ (Національної поліції) правом щодо складання протоколів про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 167 та ст. 172-1 (стосовно виробів, щодо яких органи системи МВС України є суб'єктами технічного регулювання); 4) уточнення функцій технічного регулювання шляхом: узгодження сфери технічного регулювання МВС України, визначеної Постановою Кабінету Міністрів України № 1057, із Положенням про Технічний комітет «Продукція спеціального призначення».

Підрозділ 3.2 «Засоби підвищення ефективності діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання» присвячений визначенню напрямів підвищення ефективності діяльності

органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання, серед яких найбільш важливе значення мають удосконалення управління цією діяльністю, розвиток форм взаємодії суб'єктів технічного регулювання, покращання інформаційного, фінансового та матеріально-технічного забезпечення. При цьому вдосконалення цих напрямів діяльності має здійснюватися з одночасним запровадженням системи оцінювання якості реалізації функцій технічного регулювання на основі визначених критеріїв. Це дозволить своєчасно виявляти та виправляти недоліки роботи органів системи МВС України у сфері технічного регулювання, постійно вдосконалювати рівень кваліфікації наукових кадрів та розвивати науково-технічний потенціал.

Обґрунтовано, що для оцінювання ефективності здійснення відповідних функцій у сфері технічного регулювання органами системи МВС України можна застосовувати такі критерії як: своєчасне виконання планів щодо розроблення (прийняття нових редакцій) технічних регламентів та інших стандартів; відповідність розроблених стандартів міжнародним стандартам у відповідній галузі; постійне розширення технічних можливостей органів системи МВС України щодо захисту прав та свобод людини та громадянина, забезпечення публічного порядку та безпеки внаслідок запровадження нових видів технічних засобів у діяльність відповідних органів.

Установлено, що засобами підвищення ефективності фінансового та матеріально-технічного забезпечення діяльності органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання можуть бути: 1) розширення повноважень органів системи МВС щодо надання оплатних послуг, у тому числі шляхом здійснення господарської діяльності, що дозволить розширити джерела фінансування найбільш важливих напрямів науково-технічної діяльності; 2) зміна підходу до здійснення фінансування відповідної діяльності шляхом використання методів короткострокового та середньострокового бюджетного планування на основі завдань, поставлених у сфері реалізації функцій технічного регулювання.

Підрозділ 3.3 «Шляхи удосконалення адміністративного законодавства у сфері здійснення функцій технічного регулювання органами системи МВС України» присвячено розробленню пропозицій щодо вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує здійснення функцій технічного регулювання органами системи МВС України.

Аргументовано, що для приведення технічних регламентів у відповідність до європейських стандартів МВС України має розробити нову редакцію Технічного регламенту піротехнічних виробів з урахуванням положень Директиви 2013/29/ЄС, у яких необхідно передбачити: 1) обов'язки та відповідальність виробників, імпортерів та дистриб'юторів піротехнічних виробів; 2) посилені вимоги до безпеки піротехнічних виробів, що має бути відображено у їх технічних характеристиках; 3) нові вимоги до транспортування піротехнічних виробів; 4) оновлені вимоги до маркування та умови використання позначки «ЄС».

ВИСНОВКИ

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, що полягає у визначенні сутності та особливостей адміністративно-правових засад діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку висновків, пропозицій і рекомендацій, спрямованих на досягнення поставленої мети.

1. Адміністративно-правові засади здійснення функцій технічного регулювання органами системи МВС України знаходять своє закріплення у відповідному нормативно-правовому регулюванні правовідносин, що виникають під час здійснення органами системи МВС України функцій технічного регулювання за допомогою адміністративно-правових засобів.

2. Технічне регулювання як одна із функцій системи МВС України – це регламентований актами адміністративного законодавства напрям діяльності відповідних органів, що реалізується шляхом їх участі в розробленні та упровадженні технічних регламентів, а також здійсненні оцінки відповідності в різних формах та за допомогою визначених методів.

Особливостями технічного регулювання як однієї із функцій системи МВС виступають такі, що: 1) метою його здійснення є забезпечення якості, визначення та дотримання інших функціональних характеристик виробів, котрі віднесені законодавством України до предмета технічного регулювання МВС; 2) органи системи МВС України під час виконання цієї функції реалізують повноваження в різних правовідносинах, зокрема, адміністративно-правових, науково-технічних, інформаційно-аналітичних тощо, тобто мають відповідний цим правовідносинам правовий статус; 3) органи системи МВС наділяються повноваженнями як під час розробки та прийняття технічних регламентів, так і під час оцінювання відповідності, тобто одночасно є органами формування та реалізації державної політики у сфері технічного регулювання; 4) об'єктом технічного регулювання органів системи МВС України виступають охорона громадського порядку та забезпечення громадської безпеки; 5) предметом технічного регулювання цих органів виступають піротехнічні вироби; технічні засоби охоронного призначення; спеціальні засоби індивідуального захисту та активної оборони; мисливська і спортивна вогнепальна зброя; холодна зброя; конструктивно схожі зі зброєю вироби для розваг та відпочинку.

3. Адміністративно-правовий статус органів системи МВС України, уповноважених на здійснення функцій технічного регулювання, – це закріплена в актах адміністративного законодавства система повноважень, котрими наділяються структурні підрозділи та окремі органи системи МВС України, з метою здійснення ними охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки шляхом участі у формуванні та реалізації державної політики у сфері технічного регулювання, розроблення технічних регламентів та оцінювання відповідності виробів, які належать до предмета технічного регулювання МВС України.

4. Функції у сфері технічного регулювання можна поділити на три групи: 1) формування державної політики у сфері технічного регулювання; 2) визначення, наукове обґрунтування та розробка технічних характеристик до виробів, які є предметом технічного регулювання органів системи МВС України, з наступним їх закріпленням у технічних регламентах; 3) оцінювання відповідності, тобто перевірка дотримання вимог, визначених технічними регламентами, суб'єктами господарювання та іншими особами.

5. Предметну сферу технічного регулювання системи МВС України можна розмежувати залежно від форми здійснення такого регулювання: 1) предметом розробки технічних регламентів є безпечність та функціональність піротехнічних виробів; 2) предметом стандартизації та оцінки відповідності можуть бути безпечність та функціональність мисливської та спортивної зброї, боєприпасів до неї, спеціальних технічних засобів, спеціального автотранспорту, форменого одягу та інших засобів, що використовуються в діяльності системи МВС України.

6. Головною метою виконання органами системи МВС України функцій із технічного регулювання є забезпечення публічної безпеки та порядку, що означає гарантування безпеки виробів, які належать до предмета технічного регулювання цих органів, зокрема, піротехнічних виробів, технічних засобів охоронного призначення, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, мисливської і спортивної вогнепальної зброї, боєприпасів до неї та ін.

7. До завдань виконання функцій з технічного регулювання органами системи МВС України належать: 1) визначення суттєвих критеріїв якості та формулювання характеристики таких критеріїв у відповідних технічних регламентах; 2) випробування безпечності та якості виробів; 3) забезпечення їх дотримання виробниками; 4) недопущення потрапляння на ринок небезпечних або таких, що становлять загрозу національній безпеці, екологічній ситуації в країні, товарів; 5) припинення і профілактика адміністративних правопорушень та злочинів, що посягають на встановлені правила технічного регулювання тощо.

8. Зміст діяльності органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання як різновиду державно-управлінської діяльності складають такі види дій: 1) участь органів системи МВС України у формуванні єдиної державної політики у сфері технічного регулювання; 2) управління та організація здійснення органами системи МВС України функцій технічного регулювання; 3) проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт у сфері розроблення виробів, щодо яких органи системи МВС України виступають суб'єктами технічного регулювання або які використовуються у діяльності цих органів; 4) оцінка відповідності, у тому числі у формі проведення випробувань виробів, щодо яких органи системи МВС України визначені суб'єктом технічного регулювання, а також виробів, які приймаються в експлуатацію цими органами; 5) здійснення технічного нагляду та контролю за дотриманням вимог технічних регламентів та стандартів; 6) попередження та припинення правопорушень та злочинів, що посягають на встановлені правила технічного регулювання.

9. Принципи здійснення органами системи МВС України функцій з технічного регулювання можна об'єднати в такі групи залежно від спрямованості їх впливу: 1) конституційні принципи, на яких ґрунтується будь-яка діяльність у сфері державного управління, у тому числі технічного регулювання (законності та верховенства права; демократичності; прозорості та відкритості діяльності органів технічного регулювання; пріоритетності захисту життя та здоров'я людини, прав та свобод людини і громадянина, забезпечення екологічної безпеки тощо); 2) організаційно-процедурні принципи, які визначають спосіб організації відповідної діяльності (плановості; системності; доступності інформації, що міститься в технічних регламентах та стандартах; залучення громадськості до обговорення проектів технічних регламентів тощо); 3) функціональні принципи, на яких базується власне діяльність з технічного регулювання (науковості; пропорційності та достатності; ефективності та збалансованості; обов'язковості та рівності тощо); 4) спеціально-галузеві принципи, які характеризують особливості реалізації функцій технічного регулювання саме органами системи МВС України (спеціалізації; єдності та взаємної узгодженості; обумовленості спільною метою забезпечення публічної безпеки та порядку; відповідальності тощо).

10. Гарантіями дотримання режиму законності органами системи МВС України під час виконання функцій технічного регулювання є: 1) закріплення в нормативно-правових актах обсягу та конкретного змісту повноважень органів системи МВС України у визначеній сфері; 2) установлений законодавством України добір службових та посадових осіб до органів МВС України, які мають належний рівень кваліфікації, фізичної підготовки тощо; 3) відомчий контроль МВС України за діяльністю органів, що належать до його системи; 4) громадський (цивільний) контроль, який здійснюється за діяльністю правоохоронних органів; 5) застосування юридичної відповідальності до працівників органів МВС України в разі порушення ними встановленого порядку проходження служби; 6) встановлення єдиних вимог до технічних характеристик виробів, які визначаються у технічних регламентах; 7) прийняття результатів оцінки відповідності, проведених в іншій державі, в Україні.

11. Напрямами розвитку адміністративно-правового статусу органів системи МВС України у сфері здійснення функцій технічного регулювання є такі: 1) уточнення мети та завдань реалізації функцій технічного регулювання шляхом внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України «Про визначення сфер діяльності, у яких центральні органи виконавчої влади здійснюють функції технічного регулювання», де пропонуємо слова «охорона громадського порядку, забезпечення громадської безпеки» замінити на «охорона публічного порядку, забезпечення публічної безпеки»; 2) розмежування повноважень між різними органами та структурами системи МВС України, зокрема, шляхом уточнення відповідних повноважень у статтях 6, 7 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»; 3) розширення повноважень органів системи МВС України у сфері реалізації функцій

технічного регулювання, зокрема, у ст. 255 КУпАП наділити органи внутрішніх справ (Національної поліції) правом щодо складання протоколів про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 167 та ст. 172-1 (стосовно виробів, щодо яких органи системи МВС України виступають суб'єктами технічного регулювання).

12. Засобами підвищення ефективності управління діяльністю органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання є: 1) удосконалення системи підготовки керівних кадрів з урахуванням спеціалізації та набуття практичного досвіду щодо управління діяльністю з реалізації функцій технічного регулювання; 2) створення у структурі МВС України Департаменту технічного регулювання як підрозділу, що здійснюватиме координацію, організацію та управління діяльністю органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання; 3) внесення змін та доповнень до Положення про МВС України, зокрема, у частині визначення функцій щодо координації та управління сферою технічного регулювання органами системи МВС України.

13. Основними засобами підвищення ефективності здійснення контролю органами системи МВС України за дотриманням суб'єктами господарювання та іншими особами вимог технічних регламентів, якщо законом встановлено обов'язковість їх дотримання, є: 1) закріплення принципу відкритості та гласності діяльності у відповідній сфері, а також визначення гарантій забезпечення реалізації цього принципу; 2) розширення повноважень органів системи МВС України щодо здійснення ринкового нагляду за якістю нехарчової продукції.

14. Засобами вдосконалення інформаційного забезпечення діяльності органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання можуть бути: 1) формування єдиної наукометричної та правової бази даних, необхідної для реалізації функцій технічного регулювання органами системи МВС України; 2) доповнення Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» положенням про те, що інформаційне та методичне забезпечення діяльності центрального органу виконавчої влади, який здійснює технічне регулювання у визначених сферах, покладається на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері технічного регулювання (наразі Міністерство економічного розвитку і торгівлі України).

15. З метою вдосконалення адміністративного законодавства у сфері регулювання повноважень органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання пропонуємо внесення таких змін та доповнень до низки актів: 1) Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» доповнити статтею 3-1 «Засади державної політики у сфері технічного регулювання»; у ч. 4 ст. 9 уточнити форму актів, якими затверджуються технічні регламенти (законами та постановами Кабінету Міністрів України); у ч. 2 ст. 20 визначити, що технічні регламенти переглядаються не рідше ніж один раз на три роки (відповідно до європейських

стандартів); 2) у Положенні про Міністерство внутрішніх справ України визначити додаткові функції МВС України у сфері технічного регулювання (координація, організація, забезпечення своєчасного виконання поставлених завдань); 3) Положення про технічний комітет стандартизації ТК «Продукція спеціального призначення» доповнити розділом 9 «Фінансування та матеріально-технічне забезпечення діяльності Технічного комітету стандартизації», у якому визначити джерела фінансування та матеріально-технічну базу діяльності відповідного комітету.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Самусь Є.В. Адміністративно-правові засади визначення предметної сфери технічного регулювання органів системи Міністерства внутрішніх справ України. *Наука і правоохорона*. 2017. № 4. С. 104–109.

2. Самусь Є.В. Функції та повноваження органів системи Міністерства внутрішніх справ України у сфері технічного регулювання. *NATIONAL LAW JOURNAL: THEORY AND PRACTICE*. 2017. № 5. С. 69–72.

3. Самусь Є.В. Напрями вдосконалення адміністративно-правового регулювання повноважень органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. № 1. Т. 2. С. 69–73.

4. Самусь Є.В. Діяльність органів системи Міністерства внутрішніх справ України у сфері технічного регулювання: загальна характеристика та зміст. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 1. С. 211–214.

5. Самусь Є.В. Окремі питання підвищення ефективності діяльності органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання. *Право і суспільство*. 2018. № 3. С. 162–167.

6. Самусь Є.В. Технічне регулювання як один із напрямків діяльності органів системи Міністерства внутрішніх справ України. *Наука і правоохорона*. 2018. № 1. С. 172–179.

7. Самусь Є.В. Цільова спрямованість здійснення функцій технічного регулювання органами системи МВС України: постановка проблеми. *Новітні тенденції сучасної юридичної науки: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 1–2 грудня 2017 р.)*. Дніпро: ГО «Правовий світ», 2017. Ч. 2. С. 47–50.

8. Самусь Є.В. Поняття та система принципів діяльності органів системи Міністерства внутрішніх справ України при здійсненні функцій технічного регулювання. *Актуальні проблеми реформування системи законодавства України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 26–27 січня 2018 р.)*. Запоріжжя: ГО «Істина», 2018. С. 69–72.

9. Самусь Є.В. Розвиток організаційної структури органів системи МВС України у сфері здійснення функцій технічного регулювання. *Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України: матеріали Міжнародної науково-*

практичної конференції (Львів, 26–27 січня 2018 р.). Львів: ЗО «Центр правничих ініціатив», 2018. С. 81–83.

10. Самусь Є.В. Деякі проблеми розмежування повноважень органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання. *Держава і право в умовах глобалізації: реалії та перспективи*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 2–3 лютого 2018 р.). Дніпро: ГО «Правовий світ», 2018. С. 66–70.

АНОТАЦІЇ

Самусь Є.В. Адміністративно-правові засади здійснення функцій технічного регулювання органами системи МВС України. – *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.*

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (доктора філософії) за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» (081 – Право). – Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України, Київ, 2018.

Дисертація є монографічним дослідженням, у якому на основі аналізу чинного законодавства України та відповідних підзаконних нормативно-правових актів, узагальнення практики їх реалізації розкрито зміст та особливості адміністративно-правових засад діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання, надано науково обґрунтовані пропозиції та рекомендації з удосконалення вітчизняного законодавства в зазначеній сфері.

У роботі наведено визначення таких понять як адміністративно-правовий статус органів системи МВС України, уповноважених на здійснення функцій технічного регулювання, технічне регулювання як функція органів системи МВС України, зміст діяльності органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання та ін.

Проаналізовано положення науково-правових джерел, на підставі яких визначено тенденції та перспективи адміністративно-правового забезпечення здійснення функцій технічного регулювання органами системи МВС України, а також окреслено шляхи розвитку адміністративно-правового статусу цих органів. Запропоновано нове вирішення наукової проблеми щодо визначення мети, завдань, змісту, принципів та гарантій діяльності органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання.

З метою подальшого вдосконалення національного адміністративного законодавства і практики його застосування сформульовано пропозиції щодо необхідності внесення відповідних змін та доповнень до Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», Положення про технічний комітет стандартизації ТК «Продукція спеціального призначення» тощо, а також обґрунтовано необхідність прийняття Інструкції про організацію діяльності щодо реалізації функцій технічного регулювання органами системи МВС України.

Ключові слова: система органів МВС України, технічне регулювання, стандартизація, оцінка відповідності, адміністративно-правові відносини, функції технічного регулювання, адміністративне законодавство.

Самусь Е.В. Административно-правовые основы осуществления функций технического регулирования органами системы МВД Украины. – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических (доктора философии) наук по специальности 12.00.07 «Административное право и процесс; финансовое право; информационное право» (081 – Право). – Государственный научно-исследовательский институт Министерства внутренних дел Украины, Киев, 2018.

Диссертация является монографическим исследованием, в котором на основе анализа действующего законодательства Украины и соответствующих подзаконных нормативно-правовых актов, обобщение практики их реализации раскрыты содержание и особенности административно-правовых основ деятельности органов системы МВД Украины по осуществлению функций технического регулирования, изложены научно обоснованные предложения и рекомендации относительно совершенствования отечественного законодательства в вышеуказанной сфере.

В работе приведены определения таких понятий, как административно-правовой статус органов системы МВД Украины, уполномоченных на осуществление функций технического регулирования, техническое регулирование как функция органов системы МВД Украины, содержание деятельности органов системы МВД Украины по реализации функций технического регулирования и др.

Проанализированы положения научно-правовых источников, на основании которых определены тенденции и перспективы административно-правового обеспечения осуществления функций технического регулирования органами системы МВД Украины, а также определены пути развития административно-правового статуса этих органов. Предложено новое решение научной проблемы по определению целей, задач, содержания, принципов и гарантий деятельности органов системы МВД Украины по реализации функций технического регулирования.

С целью дальнейшего совершенствования национального административного законодательства и практики его применения сформулированы предложения относительно необходимости внесения соответствующих изменений и дополнений в Закон Украины «О технических регламентах и оценке соответствия», Положение о техническом комитете стандартизации ТК «Продукция специального назначения», а также обоснована необходимость принятия Инструкции об организации деятельности по реализации функций технического регулирования органами системы МВД Украины.

Ключевые слова: система органов МВД Украины, техническое регулирование, стандартизация, оценка соответствия, административно-правовые отношения, функции технического регулирования, административное законодательство.

Samus Y.V. Administrative and Legal Provision of the Implementation of Technical Regulation Functions by the Bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. – *Qualification Research as the Manuscript.*

Thesis for a Candidate Degree in Law (Doctor of Philosophy). Speciality 12.00.07 «Administrative law and processes; financial law; information law» (081 – Law). – State Research Institute of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Kyiv, 2018.

Thesis is a monographic study in which on the basis of an analysis of current legislation and the corresponding sub-legislative normative and legal acts as well as of the generalization of their implementation practice the content and peculiarities of the administrative and legal principles of the activity of the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine on the implementation of the functions of technical regulation are considered, the scientifically substantiated suggestions and recommendations on the improvement of domestic legislation in this field are given.

The paper defines such concepts as the administrative and legal status of the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine authorized for the functions of technical regulation, technical regulation as a function of the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, the content of the activities of the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine on the implementation of functions of technical regulation, etc.

The study analyzes the provisions of scientific and legal sources, on the basis of which tendencies and prospects of administrative and legal support for the implementation of functions of technical regulation by the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine are determined, as well as the ways of the development of an administrative and legal status of these bodies are outlined. A new solution of the scientific issue concerning the definition of the purpose, tasks, content, principles and guarantees of the activities of the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in the implementation of the functions of technical regulation is suggested.

In order for further improvement of the national administrative legislation and practice of its application, several proposals have been formulated regarding the necessity to introduce appropriate amendments and additions to the Bill of Ukraine «About Technical Regulations and Conformity Assessment», the Regulations on the Technical Committee of Standardization TK «Special Purpose Products», etc., as well as the necessity for an adoption of the Instruction on the Organization of the Activities related to the implementation of the functions of technical regulation by the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.

Key words: system of bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, technical regulation, standardization, conformity assessment, administrative and legal relations, functions of technical regulation, administrative legislation.

Наклад 100. Папір офсетний. Ум.-др. арк. 0,9.
Підписано до друку 25.10.2018. Замовлення 559.

Надруковано в «МП Леся».

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи серія ДК № 892 від 08.04.2002.*

«МП Леся»

03148, Київ, а/с 115.

Тел./факс: (066) 60-50-199, (068) 126-49-26

E-mail: lesya3000@ukr.net